

ХРОНІКА НАУКОВИХ ПОДІЙ**Міжнародна наукова конференція
«Бібліотека. Наука. Комунікація»**

6–8 жовтня 2015 р. у Києві Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського спільно з Інформаційно-бібліотечною радою НАН України, Асоціацією бібліотек України, Українською бібліотечною асоціацією, Радою директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук проведено Міжнародну наукову конференцію «Бібліотека. Наука. Комунікація».

У роботі конференції взяли участь вчені, спеціалісти вітчизняних бібліотек, наукових установ, а також гості і колеги з п'яти зарубіжних країн – Великої Британії, Данії, Білорусі, Молдови, Киргизької Республіки.

Учасники зібрання обмінялися думками з цілої низки актуальних проблем, пов'язаних з подальшим розвитком сучасних бібліотек, розширенням їх функцій і напрямів роботи, новими можливостями, які створює для бібліотечної галузі цифрова культура.

Пленарне засідання конференції відкрив голова Інформаційно-бібліотечної ради НАН України, академік НАН України **О. С. Онищенко**. У своїй доповіді «Проблеми адаптації бібліотек до умов цифрової культури» він наголосив, що цифровізація об'єктивно працює на бібліотечну справу. Вона дає можливість бібліотекам формувати необмежений за обсягом інформаційний ресурс; інтегрувати у фонді різні види інформації на всіх існуючих носіях; забезпечувати читачеві доступ до будь-якої відкритої інформації в будь-якому місці планети; створювати умови для перетворення професії бібліотекаря в першорядну постать інтелектуального життя. Реалізацію цих можливостей академік пов'язує з умінням бібліотечного співтовариства своєчасно помічати глибинні явища цифрової культури, активно формувати стиль мислення і поведінки на основі категорій і понять цифрової культури, не ігноруючи культури рукописного і друкованого слова, а також з готовністю вітчизняних бібліотек до результативної конкуренції з різними інформаційними службами, аналітичними центрами, «фабриками знань» тощо.

Генеральний директор Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, член-кореспондент НАН України **В. І. Попик** у своєму виступі «Нові обрії інтеграції національного науково-інформаційного простору» акцентував увагу присутніх на необхідності пошуку нових стратегій інформаційно-бібліотечної діяльності. Він відзначив, що одним із найважливіших напрямів у цій справі виступає розвиток координації, кооперації та інтеграції зусиль не лише між самими бібліотеками, а й з іншими учасниками комунікаційних процесів. На переконання доповідача, сьогодні необхідно рішуче позбавлятися підходів до модернізації бібліотечної сфери як замкненої самої на собі, здатної самоізолюватися вирішувати основні проблеми інформаційного задоволення інтелектуальних і духовних запитів суспільства. Потрібно налагоджувати співробітництво між бібліотеками у розбудові масштабних освітніх і культурологічних ресурсів, в інтеграції зусиль, спрямованих на розгортання електронних бібліотек, подолання незгодженості між окремими відомчими мережами.

Думку білоруських колег щодо трансформації функцій сучасних бібліотек озвучив директор Центральної наукової бібліотеки імені Якуба Коласа, канд. іст. наук **О. І. Груша**. Він, зокрема, звернув увагу присутніх на дискусії, що нині то-

чаться серед бібліотекарів стосовно того, чи не є багатофункціональність бібліотек розпорошенням їхньої діяльності. У цій дискусії, зазначив доповідач, позиція білоруських бібліотекарів досить однозначна: сутнісними функціями бібліотеки є інформаційна, комунікативна, просвітницька та освітня, а всі нові види діяльності є їх складовими.

Про докорінні зміни в публічних бібліотеках Данії, Великої Британії та Канади розповів професор Королівської школи бібліотекознавства та інформатики **Г. Ельбсгаузен** (Данія). Він наголосив, що ці бібліотечні установи переживають нині нелегкі часи, вони дедалі частіше стикаються з проблемами економічного, концептуального і професійного характеру. Дуже гострими, на думку доповідача, є питання ефективного управління бібліотечним персоналом, визначення головних пріоритетів інноваційного розвитку бібліотек, які б сприяли посиленню їх позицій у суспільстві знань. Говорячи про сучасне функціональне навантаження публічних бібліотек, Ханс Ельбсгаузен зауважив, що ці інституції мають стати соціокомунікаційними осередками, які розвиватимуть міжкультурне розуміння, реагуватимуть на демографічні й соціальні тенденції в суспільстві, розроблятимуть освітні програми тощо.

Заступник директора Інституту проблем реєстрації інформації НАН України, член-кореспондент НАН України **А. А. Крючин** присвятив свій виступ підсумкам роботи Українського реферативного журналу «Джерело», якому в 2015 р. виповнилося 20 років. Доповідач коротко зупинився на ідеї та меті створення цього реферативного видання, проаналізував структуру і змістове наповнення його перших номерів. Він наголосив, що за 20 років УРЖ «Джерело» став потужним інформаційним ресурсом національного рівня, який щороку публікує майже 40 тис. рефератів статей з наукових збірників, журналів, монографій переважно в галузі медицини, економіки, культури, освіти.

Після пленарного засідання відбулося засідання Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

У подальшому учасники конференції працювали в секційному режимі. Цього разу актуальні питання інноваційного розвитку бібліотечної справи обговорювалися у 7 секціях («Інформаційно-комунікаційна діяльність бібліотек: завдання інтеграції з галузями освіти, науки, культури»; «Книгознавчі дослідження бібліотечних фондів та їх введення у науково-інформаційний простір»; «Бібліотека як суспільно-інформаційний центр наповнення соціальних комунікацій»; «Електронні бібліотеки. Автоматизація бібліотечної технології»; «Наукова архівна спадщина: формування, документний склад, інформаційний потенціал»; «Організація ресурсів наукової бібліотеки: партнерство та ефективність»; «Бібліотеки як інтегратори і поширювачі біографічного знання»), на 2 семінарах («Бібліометричні технології та наукометричні дослідження», «Бібліографічний показник у системі науково-інформаційного обслуговування користувачів») та круглому столі («Збереження бібліотечних фондів: традиції, інновації, перспективи»).

Валентина Здановська,
мол. наук. співробітниця НБУВ